

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

TISKOVÁ ZPRÁVA

Mimořádná středověká památka středoevropského významu – hrad Bečov – nominována do soutěže Evropské unie

Praha, 30. 9. 2009

Hrad Bečov je vizuálně dominantní, avšak zatím nedostatečně uplatněný soubor vysoce autentických staveb středověkého založení. Vzácná památka je součástí rozsáhlého, historicky unikátního, stylově mimořádně rozmanitého a architektonicky členitého památkově chráněného areálu, jedné z vysoce přitažlivých památek na území západních Čech. Gotický hrad tvoří monumentální hmotové seskupení kaplové věže, starobylého donjonu a spojovacího křídla. Zástavba hradu, založeného před polovinou 14. století, byla určena třemi základními středověkými stavebními etapami narůstajícího feudálního sídla; v době třicetileté války ztratila svoji reprezentativní funkci. Hrad je zachován ve vysoce autentické podobě a je dlouhá léta bez využití. Právě pro pojetí památkové konzervace a revitalizace výše uvedeně části areálu je hrad Bečov nominován do této prestižní mezinárodní soutěže.

Národní památkový ústav, ateliér Girsas AT, ČVUT a další spolupracovníci připravili náročné podklady pro přihlášení projektu "Hrad Bečov – konzervace a prezentace" do prestižní mezinárodní soutěže o Cenu Evropské Unie/Europa Nostra 2009, v kategorii projektová koncepční dokumentace. Jedná se o materiál, který podle pravidel soutěže podrobně popisuje a předepsaným způsobem dokládá koncepci a řešení projektu konzervace autentického středověkého hradu (včetně specifikace průzkumů typu stavebně historického, dendrochronologie, archeologie, restaurátorského a materiálového průzkumu apod.) a který se zároveň zabývá koncepcí prezentace hradu. Přihláška v anglickém jazyce obsahuje 118 stran odborného textu, 90 vysoce kvalitních fotografií, 19 obrázků a ikonografií a 23 půdorysných situací, plánků a grafů. Jedná se o historicky první shrnutí výjimečných výsledků odborných průzkumů, expertíz a poznání jak z dřívějších dob, tak z posledních let. Přihlášený projekt "Hrad Bečov – konzervace a prezentace" je podle našeho mínění – vzhledem k jednoznačně inovativnímu přístupu k danému úkolu – velmi nadějný. Jsme přesvědčeni, že bude kvalitně reprezentovat Českou republiku a Karlovarský kraj v oboru památkové péče, v soutěži, která svým významem představuje "památkářskou olympiádu". Záštitu i finanční podporu této aktivity poskytli PaedDr. Josef Novotný, hejtman Karlovarského kraje a děkan Fakulty stavební Českého vysokého učení technického prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc. Projekt do soutěže byl přihlášen prostřednictvím prezidenta Českého národního komitétu ICOMOS doc. PhDr. Josefa Štulce.

Součástí prezentace hradu je nejen koncepce konzervace středověké památky, ale i takové využití památky, kterým dojde k zhodnocení procesu konzervace a k vytěžení maxima pozitivních aktivit v široce pojatém výchovném procesu a to již v průběhu realizace projektu. Počítá se s využitím hradu pro interaktivní a edukativní programy, včetně využití pro vzdělávací proces všech typů škol a odborných institucí (např. pracovní dílny a semináře stavebně historických průzkumů v autentických prostorách hradu, zadávání dílčích studijních úkolů pro studenty modulu památkové péče apod.). Již nyní je připravován v rámci institucionálního výzkumu vzdělávací program Bečov – cesta do středověku aneb dobrodružství stavební historie (více na www.castlebecov.eu).

Cílem přihlašovaného projektu z dílny GIRSA AT je během postupné citlivé konzervace mimořádně vzácného a autentického hradu umožnit široké odborné i laické veřejnosti nahlédnutí a vlastní "čtení" i upřesňování "vizuálně otevřené stavební struktury" hradu. Takový způsob revitalizace umožní získat hlubší znalosti a povědomí o stavební historii, o metodách identifikace stavebně historického vývoje nedestruktivními metodami zkoumání (pouze "čtením otevřené knihy objektu"), o osvědčených postupech konzervace a inovativních možnostech prezentace historické stavby. Využití atraktivního procesu poznávání a záchrany památky má za cíl nejen zviditelnit proces záchrany autentické památky přiměřenými prostředky, ale i probuzení či prohloubení zájmu o kulturní dědictví, přírodní rámeček a místo. To vše chápáno jako neoddělitelné součásti životního a kulturního prostředí Evropy.

Správa státního hradu a zámku Bečov věří, že popisované aktivity zvyšují v podmínkách ČR zcela ojedinělým způsobem atraktivitu nabídky pro návštěvníky. Revitalizace významně přispívá k maximálnímu vytěžení samotného procesu konzervace pro posílení širšího poznání a vzdělanostní úrovně co nejširšího okruhu návštěvníků.

Více informací:

- Prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Girsas, Girsas AT – ČVUT, e-mail: girsavac@fa.cvut.cz, tel. 220 512 359; 233 339 976
- Mgr. Tomáš Wizovský, kastelán St. hradu a zámku Bečov, e-mail: kastelan@zamek-becov.cz, tel. 606 666 423